PAUL SEESINK

In deze onrustige tijden van verruwing, verwarring en groeiend onrecht zoeken mensen, vooral jongeren, naar houvast. In Nederland zien we binnen de rooms-katholieke kerk een kleine groeiende, beweging van orthodox en traditioneel ingestelde jongeren. Neo-katholieke jongvolwassenen. In plaats van de vrijzinnige koers - het Aggiornamento van Vaticanum II - van hun ouders te volgen, zoekt deze groep houvast in oude dogma's, traditionele liturgie en vrome praktijken. Het doet ons even denken aan de, weliswaar zeer extreme, orthodoxe Zwitserse priesterbroederschap Fraternitas Sacerdotalis Sancti Pii X (FSSPX)

Zo zijn ook bedevaarten weer helemaal terug van nooit helemaal weggeweest. Ze zijn aan een duidelijke opmars bezig. Ondanks dat het traditionele kerkbezoek in de Nederlanden nog steeds afneemt, groeit de belangstelling voor die georganiseerde bedevaarten naar onder meer plaatsen als Fátima, Lourdes, Međugorje en Rome. In het Poolse dorpje Konotopie staat sinds vandaag zelfs een gigantisch maagdelijk wit beeld van Maria; een nieuw bedevaartsdoel is geboren. Maar ook dichter bij huis vinden we favoriete oorden als Heiloo, Boxtel en Den Bosch. Deze reisvorm van uiterlijke devotie is door het huidige neo-katholicisme bewust nieuw leven in geblazen. Het gaat zelfs sporadisch gepaard met het dragen van een mantilla en het knielen bij en op de tong ontvangen, van de communie.

De Kerk zelf betaald bedevaarten en armoedebestrijding uit verschillende inkomstenposten. Bedevaarten worden betaald uit speciale collectes, legaten en specifieke bijdragen van deelnemers. Toch kunnen ook gelovigen het geld maar één keer uitgeven. Wat naar, vaak dure, bedevaarten gaat, kan bijvoorbeeld niet naar Caritas of andere goede doelen gaan. In tegenstelling tot een pelgrimage, waarbij de tocht de intentie is, is bij een bedevaart de locatie het doel. Het is natuurlijk erg aantrekkelijk om gewijde plaatsen te bezoeken. Maar om met het heilige, het Eeuwige in contact te komen behoeft men niet te vervallen in religieus, commercieel toerisme naar een verre plaats van verering. Bedevaarders geloven te veel in heilige plaatsen, lichamelijke verplaatsing, relieken en beelden. Het is beter om het Eeuwige dichterbij te zoeken door stilte, rust, inkeer, bezinning en dankzegging. Daarvoor behoef je echt niet de deur uit. Waarom zou je zoveel geld uitgeven als je het op je eigen plek kunt vinden en het uitgespaarde geld aan goede doelen te schenken?

Desiderius Erasmus

In dat verband is het goed te lezen wat Desiderius Erasmus zegt over bedevaarten en uiterlijke devotie. In '*Peregrinatio religionis ergo',* de religieuze bedevaart, bekritiseert Erasmus heiligdommen, geloften, relieken, Mariadevotie, offergaven en bedevaarten, wanneer zij liefde en morele hervorming verdringen. Geld dat aan vrome reizen wordt besteed, kan misschien beter worden gebruikt om armen te helpen. Lichamelijke verplaatsing is minder belangrijk dan bekering van het leven, vind hij.

Bekering van het leven

Voor Erasmus is die bekering van het leven de kérn van de christelijke hervorming. Zijn tegenstanders horen er, net zoals nu, helaas slechts een gevaarlijke versoepeling van de kerkelijke discipline in. Een bedevaart, in de vorm van een lichamelijke verplaatsing is echter geen voorwaarde voor de bekering van het leven. Laten we onze stilte, rust, inkeer, bezinning en dankzegging niet zoeken in dat oplaaiend religieus toerisme.

■

2026-08-15

"difficilia quae pulchra" - wat mooi is kost moeite (desiderius erasmus roterodamus 1466-1536)

LARIKSSTRAAT 22 - 3329 AK - DORDRECHT - +31 6 22 73 21 67 - PAUL@SEESINKWEB.NL - WWW.SEESINKWEB.NL